

Responsabilitat Social Codi Ètic

Objecte i abast

4—5

Missió

6—7

Valors

8—9

Compromisos amb els grups d'interès

10—11

Compliment i seguiment

12—13

Documents de referència

14—15

Objecte i abast

El present codi recull els principis ètics i les pautes generals de bones pràctiques que serveixin com a guia d'actuació en la relació del MACBA amb els seus grups d'interès, reflectint els valors que representen.

Aquest document determina els compromisos del museu en termes de bon govern i comportament socialment responsable i estableix les responsabilitats per a la bona gestió del Codi i els canals de comunicació per a la millora i/o denúncia en cas d'incompliment.

El present codi és aplicable a totes les persones que formen part del Museu d'Art Contemporani de Barcelona. El museu es compromet a aplicar-lo i difondre'l a tots els treballadors i treballadores del MACBA, per donar màxima prioritat al compliment efectiu i al compromís d'integració dels aspectes ètics que es defineixen en el present document.

Missió

El MACBA té per missió transmetre l'art contemporani, oferint una multiplicitat de visions i generant debats crítics sobre l'art i la cultura. El museu vol integrar públics cada vegada més amplis i ser una institució oberta a tota la ciutadania, amb una voluntat de seguir innovant i el compromís de preservar el patrimoni.

El MACBA és un consorci en el qual participen tres administracions públiques (Ajuntament de Barcelona, Generalitat de Catalunya i el Govern de l'Estat a través del Ministeri de Cultura) i una fundació privada (la Fundació MACBA). D'acord amb els estatuts vigents, el MACBA com a consorci té per objecte:

a) La gestió del Museu d'Art Contemporani de Barcelona com a institució dedicada a l'adquisició, la conservació, l'estudi, l'exposició i la interpretació educativa d'obres d'art contemporani, amb una atenció especial a l'obra dels artistes catalans o relacionats amb Catalunya.

b) La creació dels fons bibliogràfics i documentals que facilitin el coneixement i la difusió de l'art contemporani.

c) L'estímul i la promoció de totes les activitats del Museu d'Art Contemporani de Barcelona com a espai per gaudir de l'art contemporani en les seves diverses manifestacions i, al mateix temps, com a espai per a la formació i l'educació de les persones a través de l'art per desenvolupar el seu esperit crític.

«El museu és, per sobre de tot, un servei públic que ha de reflectir i posar en marxa a la ciutat una cultura crítica, diversa i qüestionadora. Una institució que combina la seva responsabilitat de mirar al passat recent amb la de construir el present i futur per mitjà de relats i experiències plurals que renunciïn a la narració unívoca i hegemònica. Rebutjant la instrumentalització i reforçant els comportaments democràtics, el MACBA ha de contribuir a l'emancipació de la ciutadania per enfortir individus i col·lectius que puguin impulsar canvis positius a la societat. Aquesta funció ha de ser tan important com la de ser una veu de primer ordre en l'art contemporani nacional i internacional, aspirant a fer que el MACBA tingui el seu lloc en l'escena global. No hi ha millor lloc per fer visibles els conflictes contemporanis que els museus: no per resoldre'ls, sinó per aprendre d'ells i inspirar la nostra necessària convivència.»¹

¹Barenblit, Ferran. Memòria del projecte. Concurs Direcció MACBA, 2015.

Valors

- **Difusió de l'art contemporani**, amb la tasca d'adquirir, preservar i posar en valor la col·lecció i els projectes expositius que es realitzen com un servei al bé comú.
- **Vocació educativa**, com un espai d'interrelacions, de debat, de creació i significació molt potent a nivell artístic i cultural. Es treballa l'educació com un espai discursiu propi amb l'objectiu d'innovar i generar coneixement dins la societat.
- **Espirit basat en la recerca** i divulgació del coneixement i voluntat d'innovació a través del Centre de Documentació del MACBA, el Programa d'Estudis Independents i els programes de col·laboració amb universitats, centres d'investigació i documentació.
- **Compromís amb la societat**, amb vocació d'obertura i relació amb el seu entorn, oferint als ciutadans un espai de representació. Abordar noves metodologies que permetin acostar-se a les diferents realitats i problemàtiques socials, integrant públics cada vegada més amplis.
- **Organització responsable i promotora de la igualtat i la diversitat**, treballant per a eliminar tot tipus de discriminació (per motius d'ètnia, orientació sexual, gènere, religió o per qualsevol altra circumstància) i aplicant polítiques actives que influeixin positivament en la societat.
- **Bona gestió dels recursos públics**, pensant sempre en el bé de la comunitat, vetllant per la transparència en tots els processos.
- **Accessibilitat**, amb la implantació de mesures d'accessibilitat generals i també diferents, i millors, mesures de gestió. Es planteja com a repte estratègic la reordenació i millora dels espais i serveis del museu.
- **Transformació digital**, millorant la difusió digital del museu des d'una visió global i més accessible. Creació de continguts i propostes tecnològiques facilitadores per arribar a totes les audiències.
- **Participació activa dels treballadors i treballadores**, actuant sempre des de pràctiques participatives amb vies establertes de diàleg i amb representació dels treballadors als òrgans de govern.
- **Defensa de la llibertat d'expressió**, en el marc de convivència democràtica i de respecte als drets humans, oferint una multiplicitat de visions i generant debats crítics sobre l'art i la cultura.

Compromisos amb els grups d'interès

En el marc del projecte de Responsabilitat Social, el MACBA es compromet a desenvolupar la seva activitat sempre segons els següents principis respecte als seus grups d'interès:

- **Rendició de comptes i transparència**, actuant d'acord als principis de transparència, equitat, comunicació i participació, obrint les decisions i les activitats que afecten la societat, l'economia i el medi ambient, i amb la voluntat de comunicar-les de manera clara, exacta, honesta i completa.
- **Governança plural i oberta**, a partir de la definició del programa de Responsabilitat Social, el museu treballa en relació a quatre grans eixos: participació, transparència, compromís social i sostenibilitat mediambiental.
- **Foment de la Responsabilitat Social**, impulsant la implementació de polítiques de RS, vetllar per la bona gestió del Codi Ètic, difondre les eines de gestió de RS (planificació, implantació i avaluació), participar en fòrums de RS, elaborar la Política de Responsabilitat Social i mantenir una Memòria anual de sostenibilitat.
- **Creació de canals de diàleg** amb els grups d'interès, obrint taules de treball i implementant accions i projectes conjunts. Vetllar pel bon funcionament del sistema de RS i establir indicadors per fer avaluacions i seguiments.
- **Compromís amb l'equip MACBA**, fomentant la conciliació personal i familiar, la seguretat i salut, dignitat de les persones, igualtat i no discriminació i treballant activament per millorar el clima de treball i les condicions laborals de tot l'equip.
- **Treball en Xarxa**, enfortint i difondre els valors propis, des de la complicitat i el treball compartit amb les institucions i els diversos actors socials de la ciutat, el país i a nivell internacional.
- **Compromís amb la Comunitat Artística**, fent que els creadors participin més activament en la construcció del projecte del museu i que es reforci el treball amb tots els sectors de la cultura.
- **Millora de la gestió mediambiental i sostenibilitat**, operant de manera que es previngui el menor impacte mediambiental. L'objectiu és consumir i produir de manera responsable, amb criteris de sostenibilitat, reduir la producció de residus i realitzar avaluacions periòdiques de l'impacte de la nostra activitat.
- Treball actiu per a la consecució dels **Objectius de Desenvolupament Sostenible** de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

Com a Membre de l'ICOM i del CIMAM, el MACBA subscriu el Codi de Deontologia de l'ICOM pels museus, que desenvolupa els següents compromisos amb la societat:

- **Garantir la protecció, documentació i promoció del patrimoni natural i cultural de la humanitat.**
- **Conservar la seva col·lecció, en benefici de la societat i del seu desenvolupament.**
- **Oferir informació primordial per poder establir i aprofundir coneixements.**
- **Permetre valorar, gaudir, comprendre i gestionar el patrimoni natural i cultural.**
- **Oferir recursos per a altres serveis i beneficis públics.**
- **Treballar en estreta col·laboració amb les comunitats de les quals provenen les col·leccions i amb les comunitats a les que presten serveis.**
- **Treballar d'acord amb la legalitat.**
- **Actuar amb professionalitat.**

Compliment i seguiment

El Grup Impulsor, format per la cap del projecte de Responsabilitat Social i el Consell de Direcció, té com a funcions principals el foment i la difusió de les polítiques i els principis de RS, impulsant el projecte d'implantació i els projectes que es generin dins del marc de RS al MACBA.

La Taula de Responsabilitat Social, de caràcter transversal, es reunirà periòdicament per avaluar la implementació i el bon funcionament del Codi i estudiarà propostes de millora i modificacions que consideri necessàries.

Aquesta taula està formada pels següents membres:

- Director
- Gerent
- Responsable del projecte de Responsabilitat Social
- Mediadors dels grups d'interès
- Representant dels treballadors

Cada grup d'interès compta amb un mediador dins del MACBA, encarregat d'identificar i activar els canals de diàleg, implementar accions i projectes, i establir indicadors. En definitiva, ha de vetllar perquè es dugui a terme les formes de diàleg establertes i canalitzar el recull de necessitats i expectatives detectades del seu grup d'interès.

El MACBA compta, a més, amb grups de treball per a diverses temàtiques i/o projectes. Aquests grups es centren en treballar conjuntament i avaluar accions concretes, establir canals de diàleg amb els grups d'interès i mesurar indicadors per fer el seguiment.

El projecte de Responsabilitat Social del MACBA implica a tothom dins de la organització, tant en els punts anteriors com en participacions concretes en les contínues accions formatives, informatives o de consulta.

A través dels mediadors, el MACBA posa mecanismes de diàleg i seguiment a disposició de les parts interessades, per comunicar qualsevol sospita d'incompliment de les pautes establertes a l'esmentat document:

- Bústia a la recepció d'oficines del MACBA
- A través de qualsevol membre de la Taula de responsabilitat social
- Per correu electrònic a rs@macba.cat

De la mateixa manera, el MACBA es compromet a una actuació immediata que constarà d'una anàlisi de les causes i circumstàncies d'aquesta alteració i d'una proposta de les mesures correctores pertinents.

Documents de referència

- Estratègia MACBA 2022: Reptes i objectius
- Estratègia MACBA 2022: Pla d'acció 2018-19
- Codi de deontologia del ICOM per a museus
- Codi Ètic del Servei Públic de Catalunya
- Nova llei de contractes del sector públic (Llei 9/2017)
- Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat. Ajuntament de BCN
- Codi ètic i de conducta de l'Ajuntament de Barcelona
- Declaració Universal dels Drets Humans

